

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหมอกจ๋าม

เมื่อ พ.ศ. 2512 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่าลาหู่ ที่หมู่บ้านวังดินซึ่งห่างจากชายแดนไทย - พม่า 6 กิโลเมตร ทอดพระเนตรสภาพความเป็นอยู่ที่ขัดสนของราษฎร อีกทั้งเป็นจุดต่อแหลมทางชายแดน ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหมอกจ๋าม จึงเริ่มดำเนินงานเมื่อปี พ.ศ. 2526 อย่างเป็นทางการ โดยการนำพืชเขตหนาวส่งเสริมทดแทนการไร่เลื่อนลอย และพัฒนาปัจจัยพื้นฐานในชุมชนให้มีมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้เกิดการพึ่งพาตนเอง ตลอดจนฟื้นฟู และอนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบริมแม่น้ำกก ล้อมรอบด้วยแนวเขาสลับซับซ้อน ครอบคลุมพื้นที่ 29,704 ไร่ ความสูงจากระดับน้ำทะเล 480 เมตร

อุณหภูมิเฉลี่ย 25 องศาเซลเซียส

ประชากร ชาวไทยภูเขาเผ่า ไทยใหญ่ ไทยลื้อ ไทยเขมม มูเซอ อาข่า ปกาเกอะญอ จีนยูนนาน ลีซอ เย้า และคนเมือง หมู่บ้านที่รับผิดชอบรวม 9 หมู่บ้าน จำนวนประชากรกว่า 2,670 คน

การดำเนินงาน

1. งานส่งเสริม

ส่งเสริมการปลูกพืชผัก ไม้ผล พืชไร่ เห็ด ภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย ได้แก่ ระบบการเพาะปลูกที่ดี (GAP) รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมการฟื้นฟูและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น อาทิเช่น การทอผ้า และการปักผ้าอาข่า เป็นต้น สร้างรายได้ที่มั่นคงและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแก่เกษตรกร สนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน การพัฒนาบุคลากร กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านตามแนวพระราชดำริ ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยการปลูกหญ้าแฝก รมรงค์การลดการใช้สารเคมีและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรที่สูงแก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

2. งานวิจัย

- การวิจัยและทดสอบการป้องกันแมลงด้วงงวงในมันเทศญี่ปุ่นร่วมสถาบันวิจัยและพัฒนาบนพื้นที่สูง
- การทดลองปลูกบลูเบอร์รี่

ผลผลิตหลัก พักทองญี่ปุ่น พักทองญี่ปุ่นสีส้ม พักทองญี่ปุ่นสีขาว พักทองจิว มันเทศญี่ปุ่น มะเขือม่วงก้านดำ มะเขือม่วงก้านเขียว ข้าวโพดหวานสีม่วง มะม่วงพันธุ์ต่างประเทศ เสาวรสหวานไต้หวัน อาโวคาโด มะละกอ ถั่วแดงหลวง เห็ดหอม เห็ดหลินจือ

จุดเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหมอกจ๋าม

จุดเรียนรู้ภายในศูนย์

- แปลงวิจัยและสาธิตการปลูกบวบออร์แกนิก (มี.ค. - เม.ย)

จุดเรียนรู้ชุมชน

- แปลงส่งเสริมผลผลิตของเกษตรกร ได้แก่ พักทองญี่ปุ่น มะม่วงนวลคำ R2E2 ปาล์มเมอร์ เสาวรสหวาน
- วิถีชีวิตชาวไทยลื้อที่บ้านวังไผ่ ที่มีการแปรรูปหั่วบุกแบบภูมิปัญญาดั้งเดิม ทำเป็นบุกก้อน บุกเส้น
- วัดบ้านใหม่หมอกจ๋าม วัดของชาวไทยใหญ่รูปแบบสถาปัตยกรรมพม่ามีพิธีภักดิ์เจ้าครูหมอโต รวมความเป็นมา ประวัติ วัฒนธรรมชาวไทยใหญ่อยู่ชั้น 1 ของวิหาร ช่วงเดือนเมษายน จะมีพิธีไหว้ครูหมอโต
- วิถีชีวิตชนเผ่าอาข่าบ้านห้วยศาลา ช่วงเดือนสิงหาคม มีพิธีไล่ชิงช้า

การเดินทาง

ระยะทางจากตัวเมืองเชียงใหม่ใช้ทางหลวงหมายเลข 107 สายเชียงใหม่-ฝาง ผ่านอำเภอ แม่ริม-แม่แตง-เชียงดาว-ไชยปราการ-ฝาง ถึงบ้านท่าตอน อำเภอแม่เมาะ (สะพานข้ามแม่น้ำกก) ต่อเนื่องยังทางหลวงหมายเลข 1089 ถึง กม.ที่ 37 เลี้ยวซ้ายจะพบทางเข้าศูนย์ฯ รวมระยะทาง 185 กิโลเมตร

.....

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหมอกจ๋าม

250 หมู่ที่ 15 ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ 50280

อีเมล: mj7035rpf@gmail.com